MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő 38. szám. Pest, aprilis 17. 1848.

Nem kell táblabiró politika.

MATHS-PRÄSIDIUMS BIBLIOTHEK

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy középnagyságu iven fog megjelenni, és posta utján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől junius végeig, Budapesten, házhozhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán boritékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 fl. Vidéken postára boritékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhozhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán boritékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyeért 3 kr. pp. fizettetik.

A „La republique" czimü franczia lap Milanoból egy levelet közöl, mellynek utóirata jelenti, hogy Genuából egy sürgöny a nápolyi király meggyilkoltatásának hirével érkezett meg.

A franczia ideiglenes kormány parancsot adott, hogy a belgiumi határszélekre egy 5000-nyi a Pyreneusokhoz pedig 18,000-nyi hadcsapat vonattassék egybe. Az „alpesi sereg" már alakult, s a Dijon, Lion, és Grenoble körüli főállomások összepontosulnak.

Az ideiglenes kormány Poroszországhoz egy ultimatumot intézett, s a végfeleletet legfölebb f. hó 15-ig elvárja. Németország e szerint a világ és saját szabadságának érdekében mielőtt meg kell tenni a magáét.

Bécs, april 13. A hadügyministeriumhoz a veronai főtáborból érkezett, s april 9-ről kelt tudósítások tartalma következő:

Az ellenség—állitlagósan 8000—10,000 ember — Marcariából jövén, Choito előtt jelent meg. Ezen állomás csak a császárvadászok 4-ik zászlóalja egyik osztályának védelmére alatt volt. A brigade többi része a Míncio balpartján állott.

Nem sokára élénk tüzelés kezdetett meg; az ellenrészről mintegy 3—4000 tüzelhetett; s Choito megrohanását kisérté meg, de visszaveretett.

Az ellenség három batteriájának, részünkről csak egy tétethetett ellenébe.

A harcz már 4 óráig tartott, midőn főörmester Wohlgemuth a vadász osztálylyal a hidon visszavonulni kezdett, de e visszavonulás kereszttüz közé szorulván, csak tetemes veszteséggel történhetett meg. Ezután a Mincíohídja a miéinktől fölvettetett. A csata azonban este feléig tartott.

Ezen események első hirére altábornagy gr. Wratislaw a hadtest első osztályának vezére erejét öszvehuzta; s annak egy részével Choitohoz közelebb vonult.

Radeczki tábornagy ezalatt, goldolva hogy az ellenség ütközetre szállni akar, s ezért igyekszik a Mincioni átmehetést kiküzdeni: minden Veronában nélkülözhető csapatokat Villa Francához rendelt, hol esti 8 óra felé, — a Mantuában levő garnisonon kivül — 18—20,000 ember volt egyesítve.

Az ellenség azonban 9-én reggel — minden reményen kivül — eltünt, s a kiküldött patrouilleok nyomába nem jöhettek. Hihetőleg ismét Marcariába vonult vissza. Veszteségét meghatározni nem lehet.

Részünkről sem tudatik még a veszteség, de százados Knezich és hadnagy Hofer halála több derekakkal már is bizonyosnak mondatik.

A hadtest első része ezek szerint Villa Francánál állomásoz, mig a második Verona védelmére van.

A choitoi eseménynyel egy időben Montebello környéken a lázadók nagyobb és rendszeresebb csapatokban mutatták magokat. Ezeknek szétszórására a Lichtenstein-brigade san Bonifacióba küldetett, hogy onnan Montebello felé szemlélődést tarthasson. Nyolczadikán némelly barricadok bevétele után, Sorioban kemény ellentállás volt, de ez is bevétetett, ugy a montebelloi híd is, hol két hajóágyu foglaltatott el. Montebello egyébiránt lakóitól egészen elhagyatott.

Pest, april 17.

Tegnap délután öt óra után az ellenzéki kör Teleki László elnöklete alatt közgyülést tartván, egyhangulag elhatároztatott, hogy e naptól kezdve az ellenzék-nevet letevén, radical-melléknevet vegyen fel.

A határozat egyhangulag minden ellenmondás nélkül hozattatott.

Először ugyan a democrata-kör-név volt inditványozva, s ez,ugy látszott, a jelenlevők tetszését meglehetősen megnyerte, később Vörösmarta népkör-czimet hozá szóba, de ezek elhangzottak.

A radical-nevet Nyári Pál inditványozta, s inditványa általános lelkesedéssel fogadtatott.

A hajdani kör összehozta Pesten a magyar elemet. A horváthází nemzeti kör restaurált, Nyári Pált alispánná tette. Az ellenzéki kör kivitte Kossuth elválasztását.

Kivánatunk az, hogy most, midőn e derék egylet réghordozott zászlaját egy fokkal ismét magasbra tüzi fel, a szerencse tovább is vele legyen, pártolja igyekezetét, és ne engedje, hogy a ragyogóan szép radical-nevezet a tagok ajkain valaha guny és ellenmondás legyen.

És most ama nagy kérdés fog fölmerülni: valljon a ministerek, kik Ezterházi Pált és Mészárost kivéve, mindyájan körtagok, el fogják-e vállalni a radical-nevet. ?

Elvállalni pedig ugy, miként azt europai értelemben venni szokták?

Az ellenzéki név határozatlan definitio volt Ellenzék létezhetik e kormányon innen, és tul is

A radical-névnek azonban megvan saját bizonyos és határozott értelme.

Ha a ministerek azt ugy, és azon értelemben fognák elfogadni, mint a mellyben e szó Europában ismeretes, akkor mi őket névsoraink között határt nem ismerő tapsviharral fogjuk üdvözölni.

A radical-párt első és legfőbb caracteristicája az, hogy a midőn elveit a törvényhozásban alkalmazni akarja, nem ismer fenálló historiai jogokat, hanem egyedül azt tekinti, a mi az országra nézve hasznos, üdvös és nyereséges.

Előtte mindig tabula rasa van, és ugy intézkedik, hogy a régi roszat gyökerestől kiszakgatván, helyébe uj és fris magot ültet.

És most jó előre egy kijelentést teszünk. Ránk nézve mi sem volna fájdalmasb,mint ha némelylyek az örök igazsággal ugyanazon radical-nevet méltatlanul vették magukra.

Ha később vennők észre, hogy hozzánk csatlakozásuk nem volt őszinte, hogy ők nem gondolva meg a szó értelmét, a nevet csak puszta hangként tekinték, és magokat könnyelmüen a többi határozott elvüek közé engedik iratni; ha azt látnók, hogy azon egyének csatlakozásukkal nem többet akartak elérni, mint a tisztán democrata-pártot a feudalis régibb oppositio elemében felolvasztani.

Ez esetben azon egynémellyek merész játékot üznek. Ők a néppel játszanak, a ki pedig a néppel játszik, nagyban játszik.

Mi, isten látja lelkünket, csak mindenképen szeretnők magunkra disputálni, hogy a ministerium iránt teljes bizodalmunk van.

De az a ministerium nem szól, még hangját sem ismerjük. A napok egymásután telnek a nélkül, hogy valaki ittlétüket csak észre is venné.

A fáklyás zene, vagy az utczai találkozásokkor kalapemelintések az olly csekélység, hogy effélékben a mostani ministerek korábbi időkben is részesülhettek volna.

Digitized by Google

Egy ismerősünktől kiről okunk van hinni, hogy jól van értesülve igen kellemetlen hirt vettünk.

A ministeriumban a megye elrendezését illető eszmékre nézve tökéletes szakadás van.

Állitják, hogy egyik minister, ki mint a megyei municipiumok adoratora, nagyban ismeretes azon inditványt terjesztette volna elő, hogy a megyék képviseleti alapokra fektetvén, a közgyülésnél a kormány rendeletei ellenében a végrehajtást ellemellőző felirási jog tovább is fenmaradjon. A ministeriumnak azonban joga leend a megyei képviselők házát eloszlatni, s ügyét uj választások által a néphez apellálni.

Egy toll vonássai Magyarországnak ötvenkét parlamentje lett!

És ha az a nép, mint közönségesen megtörténni szokott, az erélyes, vagy refractarius képviselőket ujra vissza küldené, mi fogna akkor történni?

Kiváncsiak vagyunk rá. Ott van példaul jelenleg Liptó vagy Körös. Tessék ott a népre apellalni. — Mit fognak önök tenni. Elfogadnák önök azt, mit az országgyülésen önöknek javasoltak, hogy az illyeneket be kell záratni?

Gyönyörü historiák kerülhetnének ki az illyesmikből. Ha a ministerium valamelly megyével collisióba jő, a képviselők gyülését megoszlatja uj választásokat rendel ügyét a népre appelálja. De hátha, mint pedig legtöbbször történni szokott, a nép ujra visszaküldi előbbi képviselőit mi fog történni? Ezeket is bezáratják?

Szerencsétlen sors! A nép appellatorium forum. De ha nem ugy itél, mint a ministernek tetszik, börtönbe jut, mert csak nem fog a ministerium lépni vissza? — Mert ekkor csak unanimitás mellett lehetend kormányozni.

Vagy pedig a kormány az ügyet az országgyülésre fogja felpanaszolni? — Atkozott gondolat. Ezután a kormánynak lesznek ellenünk gravamenjei! Meg kell vallani, hogy egy illyen terv készitésére raffinirt ész kellett.

Inditványozó a megyei ügyet radicaliter megfordítani akarta. De midőn nagyon radical akart lenni, magát a radicalismus ölte meg.

Beküldetett:

Tagadhatlan, hogy a márcziusi forradalom olly eredményeket is szült, mikről Februárban csak jó kedvünkben álmodánk. —

De ezzel koránsem azt akarom mondani, hogy eleget tettünk, és jó volt most megállapodni; épen nem! — Én egyszerre vágnám le a kutyám fülét; mi reám nézve kényelmesebb, szegény ebemnek pedig üdvösebb lenne. —

Hanem egy olly kérdés megoldása — nem akarom mondani — mellőztetett, csak halasztatott el, melly évek óta fölébreszti a nemzet figyelmét, és szolgáltatott tárgyat a tanácskozásnak. —

Az egyházi javak nem el — hanem visszavitelét, és a közállomány javai közé visszasoroztatását értem. —

Mit az egyház nagyai, a most bevégzett országgyülésen tized s a t. elengedésével tőnek, mindenesetre szép volt. —

Azt mondhatnók ugyan hogy azért engedtek önként, mert különben kényszerítve lettek volna, de hagyuk meg nekik azon látszatot, hogy végre értették hazafiui kötelességüket. — Uns schads nit, und ihnen machts Vergnügen.

De nagylelküségről nekem senki se beszéljen; a haza irányában nincs nagylelküség, csak polgári kötelesség. —

Épen azon engedmények, miket a papság tőn, egy ok arra, hogy az egyház javai a közállodalomnak visszaadassanak. — Mert ezen engedmény következtében némelly főpap jövedelmének hét — más pedig csak egy nyolczadrészét vesztette el.

A szathmári püspöknek, ki az egyház jelesbjeinek egyike, egy pusztán kivül alig maradt valamije.

Egy másik püspöknek — azt hallottam — kölcsönpénzen kellett haza mennie. —

Mások pedig, kiknek eddig is 2—3—4— sőt 500,000 vft jövedelmük volt, aránylag nagyon keveset vesztettek. —

Legyen minden közbirtok az állományé, — és ez fizesse minden tisztviselőjét, — az állodalom fejétől kezdve, az utólsó falusi iskolamesterig, — csak akkor fognak megszünni, azon aránytalanságok, mellyek — a történeti jogon alapulva — eleven gúnyként állanak a természeti jog irányában. —

Hogy az állodalomnak van joga az egyház javairól rendelkezni, arról, ki csak egy keveset olvasott és gondolkodott, senki sem kételkedhetik. —

Ha emlékem nem csal, Rotteck mondja valahol. „Egy alapitvány jogossága addig tart, mig fenáll az állomány azon törvénye vagy rendelete, melly azt helybenhagyta vagy elismerte.“

Századunk főfeladata az avult intézményeket, mellyekből rég kinőtünk, ujakkal és czélszerübbekkel felcserélni, — és hogy erre jogunk van, tanitják a legujabb változások. —

Az egyházi község joga egyébiránt nem is sértetik meg, ha az állodalom rendelkezik javairól, — mert hisz az egyház az állodalomban benfoglaltatik; s e szerint szinte rendelkezik, ha csak azt nem akarja kimondani, hogy külön státus a státusban!

És e szerint az állodalom nem követ el rablást az egyházon, midőn javairól intézkedik, mert önmagát senki sem rabolhatja ki; hanem igenis meghatározhatja sajátjának a körülményekhez és szükségeihez mért használatát. —

Különben a nevezett történetész szerint — alárendelnök az élőket a holtaknak, és többre becsülnök az emberek intézményeit, mint magukat az embereket. —

Rotteck ugyan szerintem, mint történetész impertinens, de ki előtt tudva van, minő értelmet ad a franczia illyen esetben ezen szónak, csak annyival inkább fog bizni szabatos logicájában. —

Midőn e kérdés szőnyegre jövend, bővebben szólandok hozzá, most csak az eszmét akartam felidézni.

Fog pedig ketségkivül tárgyaltatni a legelső nemzet gyülésen, — melly — fölteszem az illetőktől — hamarább fog összehivatni, mint azt egyelőtre némellyek gondolák. —

Azért polgárai az egyháznak, legyenek önök polgárai az egy hazának, előzzék meg a kivánatot, mielőtt követeléssé válnék.

Mert a nemzetgyülés, ha oldhatni nem, ketté fogja vágni a csomót. —

Az álladalom adta, az álladalom elvette. —

Vagy — mert az állodalom a nép, a nép szava pedig isten szava, tehát:

Az isten adta — az isten elvette. —

Nyiri Jósa.

Irlandnak állása naponként szorongatóbb alakot vált. Hirlapjai telvék a legszenvedélyesebb nyilatkozatokkal.

Az „ifju Irland“ hajdani nagy agitatora O' Connell békés forradalmi modorát teljesen kárhoztatva, fegyverrel és vérrel hiszi csak kivihetőnek a respublicát.

Ezen párt leghatásosabb és terjedettebb organuma, az „united Irishman“ czimü lap, „Párisi divat“ nevezet alatt egy czikkelyt közöl, mellyben a franczia forradalom kiviteli módját magyarázván, polgártársait ezen módok követésére hivja fel. —

A többek közt igy ir:

A párisi sans-culotte-ok — kik tegnap, mig lázadóknak neveztettek, s ma már szabad polgárok, — elég ártatlanok azt hinni, hogy a szabadságra semmi sem vezet rövidebben és biztosabban, mint azon ut, mellyet egy jó fegyver golyója, egy ágyu villáma nyit az ellenség szivéig.

Ez volt a párisiak axiomája, s igen jó lesz nekünk megtudni, hogy az mikép alkalmaztatott, mert a tettnek órája nem sokára ütni fog.

Páris fekvéséről ad némi ösmertetést, s megjegyezve, hogy ezen erős kőfalakkal, ágyukkal megrakott bástyákkal körülvett, s 100 ezer katonával övedzett város magát elrémitetni semmi által sem engedé, igy folytatja:

Mindazon utak és módok, mellyeket a zsarnokság elnyomásra szokott forditani, a szabadság kivivására is alkalmazhatók.

A vasutak, csatornák, szóval a közlekedésnek minden nemei szétromboltatnak, a postajárás megakasztatik.

Midőn a város egyszer isolálva áll, a többi önként foly.

Az utczák a gyalog és lovas katonaság előhatolására igen alkalmasak, de rászedésökre, megrontásokra ép olly könnyü szerrel fordithatók.

A katonai parancsszavak közt még nem találtak illy forma figyelmeztetést: „Vigyázz! őrizkedj a virágcserepektől, butoroktól, edényektől.“ Már pedig a bataillon fejére mindezen tárgyak a legborzasztóbb kitartással hányatnak alá.

A támadó erők, az az a nők, szobalányok, s azon férfiak, kik egyébre nem használhatók, a salvus conductus előnyével birnak, s e biztosság annál nagyobb, mentül keskenyebbek az utczák és magasabbak a házak.

Az üvegek, edények s más törékeny tárgyak nemcsak a gyalogság leverésére és megsebesitésére alkalmasak, de az utczát a lovasság és pat-

Digitized by Google

tantyusságra nézve is járhatatlanná teszik. A ló tánczolhat ugyan tojások közt, de nincs olly escadron, melly tört üveggel borított utczákban erőt fejthetne ki.

Minden ház tele van a legcsodálatosabb fegyverekkel, s a legkisebb gamin is érczvizes vagy champagni üres palaczkot szerez, mellyet kövel, üveggel és lőporral megtömve, s átfurt dugójába égő kanóczot illesztve, a leggyilkolóbb házibomba vagy gránátkép küldi az ellenség fejére, ha t. i. előbb saját kezét el nem hordja.

Hátra van még a forróviz és olaj, vagy — mi legjobb, ha van — hideg vitriol. Az olvasztott olom igen jó, de sokba kerül, s jobb golyókat önteni belőle. De ezek szilárdak, kemények legyenek, mint a párisiak. A hibás öntetü golyóra nem lehet számitani, pedig megtörténhetik, hogy ép e golyónak kellett volna egy ezredest teriteni földre.

A párisiaknak soha sem jut eszökbe azon gyerekes gondolat, hogy az erősségeket kaszárnyákat ostromolják.

Tacticájuk abban áll, hogy a katonaság az utczákba csalassék, hol egy sorban csak nehány ember mehet, s a mellék utczák, szögletek, sétavonalok az oldal és hátultoli megtámadásra mindannyi kitünő helyek.

Az utczai csata a katonaságra nézve mindenek közt legfárasztobb, főképp család atyák ellenében, kik tüzhelyeiket ablakaikból védik.

(Itt a barricadok a civilisalt világ ezen sorompoi épités módjáról értekezik, s polgártársainak ebben is a párisiakat ajánlja előpéldányul mint kik abban kitüzött mutaltak föl.)

Most képzeljünk 100 illy barricadot, 100 tört üveggel borított utczát; képzeljük magunknak az anyákat, kik ablakaikból butorokat dobnak alá, a férjeket, kik viaskodnak, a gyremekeket, kik véres ingeikkel rohannak a bajonettekre, vészharang zugását, a marseillise éneklését a boszu rettentő kiáltásait, lángba borult palotákat s „éljen a köztársaság" orditásokat.

Bámulhatni-e, hogy Lajos Fülöpp megbukott.

Frankfurt, april 5.

A szövetségi ülés elhatározta, hogy:

1-ször. E képviselők census nélkül választatnak.

2-szor. Hit- és vallás-különbség nélkül.

3-szor. Rangkülönbség nélkül.

4-szer. Az egyenes választás 317 szóval 194 ellenében ugyan elvettetett, de

5-ször. elvben elfogadtatott, s az egyes statusoknak csak ez alkalomra engedtetett meg képviselőiket tetszés szerint egyenes vagy kétfoku választás utján küldeni.

6-szor. Minden teljeskoru egyén választó.

7-szer. Minden 25 éves egyén választható.

8-szor. A képviselőknek nem kell szükségesképen azon status polgárának lenni, mellyet képvisel.

9-szer. A politikai menekültek is választók és választhatók.

10-szer. A gyülés helye Frankfurt.

Gr. Zichi altábornok Velenczének vérontás nélküli átengedéseért Olmützben hadi törvényszék elébe állitatott. Előre bocsátva azon hitünket, hogy a feladás nem gyávaság, hanem a nemzeti önálló szabadság és függetlenség iránti szent tiszteletből történt, meg vagyunk győződve, hogy ha Metternich bünének bocsánata képzelhető volna, az csak e Zichy mint sógora általi capitulatio által indokoltathatnék, s megforditva, ha van valami sajnálni való ezen capitulatióban, az csak annyi lehet, hogy az altábornagy egy olly ember sógora, kinek neve a legdicsőségesebb és magasztosabb tettre is gyanusitó foltokat vet.

A New York Herald egy mulatságos történetkét beszél el az amerikai képviselők házáról. Két törvényhozó M. Jones és M. Haralson valami felett öszveszólalkoztak, a vita hangos veszekedéssé, a hangos szóváltások tettleges ütlegekké váltak, mignem nagy épületességére az egész képviseleti karnak egymásnak hajába kaptak, s csak nagy bajjal, asztal és székek feldöntésével sikerült a felbőszülteket egymástól elválasztani.

Azt mondják, hogy midőn a boxirozási hév mindkettőnél kihült, igen szégyenlették és bánták angol hidegvérüségökröli megfeledkezésüket.

A ház kaczagott.

Azonban az elnök felszólitá őket, hogy béküljenek ki, a mire ők egymás karjai közé rohantak.

A franczia centralisatiot veszély fenyegeti. Nantes s több más városok petitiokat bocsátottak szét, hogy a nemzeti gyülés ne Párisban tartassék, vagy legalább annak oltalmazására minden departement bizonyos nemzetőrségi contingenst küldjön. Csak Turócz megyének vagy Kassa városának füleibe ne jutna e hir, mert utoljára a magyar nemzeti gyülést is köröztetni inditványozzák.

A „Patrie" irja, hogy a porosz kormány a köztársaságot fölszólitotta a lengyel kérdés mellett oltalmi és támadó kötésre lépni.

Be szeretne az a Habakuk német császár lenni. Nincs rosz gusztusa.

A párisi gazdagokhoz april 2-kán egy felszólitás történt, hogy délutáni 2 órakor a szabadság fájánál megjelenvén, adakoznának a szegény munkások számára.

Egyetlen de egyetlen egy sem jelent meg.

Igy készitik elő a Communismust ép azok, kik tőle leginkább rettegnek.

Bécs, apr. 12.

Az austriai császár Radeczki tábornagyhoz egy levelet intézett, mellyben neki az általa tett nagyszerü szolgálatokért méltányló köszönet mondatik.

Mi ugyan az austriai császár, e szomszéd fejedelem véleménye iránt határtalan tisztelettel viseltetünk, mindazáltal nem titkolhatjuk el legnagyobb örömünket azon, hogy a magyar király bár melly rendeletet fogna kiadni, arra a felelős magyar ministerium ellenjegyzése mulhatlanul szükséges leend.

A Nuntius lakása előtt felszegezett pápai czimert és jelcket a népség levéteté. Ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a tiedet.

Azt mondják, hogy sok magas állásu katonatiszt annyira örül a bajuszviselhetési engedménynek, hogy magas kedvében az alkotmányos szabadság első teremtettéi sikamlottak ki pehelytelen ajkaikból.

Az angol alsóházban f. hó 5-kén a monstre meetinget illetőleg

J. Walsch felszólitja a kormányt, ha tett-e kellő lépéseket, hogy a jövő hétfőn Kennington commonban tartatni tervezett összegyülekezés, s az innen kiindulandó processio által a közcsend és béke ne háborittassék.

Sir G. Grey nyilvánitja, hogy a kormány a kérdéses tárgyról értesülve levén, ez iránti határozatát egy pár óra mulva, nem csak Londonban, hanem az ország minden részeiben szét fogja osztatni. Ezen határozat által a koronának minden hű és békés polgára felszólittatik, hasonszellemü menetekben részt nem venni, s a béke és rend fentartására teljes erővel munkálni. (Minden oldalról zajos tetszés.)

A koronának itélőbirái ezen processiot törvényszerütlennek (illegal) nyilvánitják. (Halljuk)

A kormány semmi esetre sem fogja feledni a a hű és békés alattvalók iránti kötelességeit.

M. Feargus O' Connor a hétfői egybegyülekezés védelmére kél fel. Pár év előtt 100 czer embernek engedtetett meg a parliement elébe folyamodás, és semmi rendbomlás, semmi zavar sem történt, miért ne engedtetnék hát ez meg most is, békeháboritás most sem leend, hacsak polgári vagy katonai hatalom használtatni nem fog.

A gyülést és menetet elvitázhatatlan alkotmányos jogból kiindultnak tekinti, s ha benne a béke zavarására a legkisebb szándokot hitt volna, hozzájárulásával maga részéről sem szentesitette volna.

A menet csak arravaló, hogy a folyamodók számbeli ereje kitünjék. A petitio kevesek kezébe fog adatni, s a tömeg a westminsteri hidhoz visszavonulni. Mint értesülve van, a petitiót aláirottak száma 5 millió. (halljuk, halljuk, oh! oh!)

S. G. Grey előbbi szavaihoz egyértelmüleg felel.

M. Hume az összegyülekezést nem tartja törvényellenesnek, s reményli, hogy a kormány annak eltiltása iránti szándokában nem fog megmaradni. (nem, nem.)

Sir G. Grey ugyanezen ülésben jelenti, hogy a korona és kormány hatályosabb biztositására holnap egy billt fog a ház elébe terjeszteni. (rendkivüli tetszés.)

Digitized by Google

A néhai jesuita Beobachternek liguorianer kiadása, az Oesterreichische Zeitung Prágából egy levelet irat magának, mellyben semmiképen sem szivelheté, hogy a csehek nem akarnak többé — németek maradni. (Az igaz, hogy furcsa emberek is ezek a csehek.

Hogy felelős független királyságot óhajtanak, azt még nem veszi nekik olly rosz néven; (csináljanak bókocskát az illetők) de hogy magokat az ország egyedül valódi urainak tartják, (micsoda képtelen merészség!) s a németeket csak bevándorlottaknak tekintik, (rettenetes udvariatlanság!) ezt kiállhatatlannak nevezi.

De a mi legirtózatosabb, a németországhozi csatlakozásról hallani sem akarnak (iszonyu következetlenség!) s a bennlakó németeket annyira megrémiték, hogy ezek még, sárga fekete zsebkendőt sem mernek hordani.

Olaszország.

A milanoi lap szerint Novaroba mart. 28-kán egy britt ügyvivő érkezett, ki cabinetjének az ideiglenes kormánybani megnyugvását jelentette ki.

Nápolyból irják, hogy egy austriai fregatte népe felzendült, s tengerre szált. Merre fordult, nem tudatik.

Az Österreichische Zeitung egy párisi ellenforradalomról akar hallani.

Az angol lapok telvék Lamartine magasztalásával, s ennek oka az irlandiaknak adott feleletéből származik.

Daily News azt mondja, hogy „soha érzetteljesebb, őszintébb és nemesebb felelet szemtelen folyamodóknak egy király vagy minister által sem adatott.

Poroszország.

Pénzcrisis és ismét pénzcrisis mindenfelé! az angol banktól le saját zsebünkig!

Különben a bizalom majd egészen elenyészett. A bank tiz nap alatt másfél millio tallért fizetett ki, de a szerfeletti tolakodás miatt már 2000 talléron felüli öszvegeket nem discontiroz. Ennek következtében a világhirü bankárház A. Schaffhausen fizetéseit megszüntette, mi által mintegy 700 gyárost rántott magával.

A legszomorubb megakadás van. Párisból a legcsekélyebb váltó is fizetetlenül tér meg. Az arany és ezüst csaknem teljesen eltünt, s a tömérdek papirospénzt alig akarják elvenni.

Az alsó házban M. Aristey felszólalt a lengyel kérdés mellett. — A bécsi kötést nem tartja többé kötelezőnek, s Anglia tettleges fellépést bekületbe járó dolognak tekinti. Az érdekes tárgy máskorra halasztatott, mert megszámláltatván a tagok, csak 31-en voltak jelen.

Német lapok irják., hogy Napier egész erejével a balti tenger felé indulásra kapott parancsot. Az angol cabinet a lengyel kérdésben porosz részre áll, s az emlitett angol flotta a német és porosz kikötők oltalmazására volna küldve.

Az angol lapok erről hallgatnak.

Hirdetések.

Uj politikai-belletristikai lap!

Folyó april elejétől fogva megjelenik:

REFORM.

Szerkesztők: **Nádaskai** és **Zerffi.**

E lap rövid, csipős modorban tárgyalja közérdekü kérdéseinket; érdekes átnézetét adja a külföldi mozgalmaknak; szigoru őrszemmel kiséri hazánk' átalakulási életét. Vezérelve: *pártatlan igazság!* Jelszava: *szabadság, egyenlőség, testvérség!*

Megjelenik *csütörtökön* és *vasárnap*, egyegy iven. — Havonkint legalább két *párisi divatkép vagy más mümelléklettel.*

Előfizetési ára:

Helyben: a folyó évnegyedre 2 ft. 30 kr. a juliustól számitandó fél évre 5 ft. ezüstben.
idékre: a folyó évnegyedre 3 ft. a juliustól számitandó félévre 6 ft. eüstben.

Előfizethetni.

Helyben *alulirtnál* (uri- és kigyóutcza sarkán lévő könyvkereskedésében). Vidéken *minden k. postahivatalnál.*

Pest, april 6. 1848.

Emich Gusztáv, kiadó.

Szabad királyi Pest város hatósága részéről közhirré tétetik, hogy miután a ns vármegye husárszabás jogáról lemondott, e város kebelében f. é. május 1-sö napjától kezdve nemcsak apróbbnemü u. m. juh, ürü, bárány s borju, hanem szarvasmarhahust is szabad lesz mindenkinek a kijelölendő helyeken s megalapitandó rendőri szabályok korlátai között kivágni. Kelt Pesten az 1848. évi aprilis 8-án tartott városhatósági közgyülésből. — Szepessi Ferencz, polgm.
Kacskovics Lajos, főjegyző.

A nagy mlgu magyar kir. helytartó tanács utján 1847-ik évi juniushó 22-én 25,890 sz. alatt intézvényezett legfelsőbb határozat szerint a pesti Medárd országos vásár határnapjának mindenkor 8 nappal későbbre halasztása ő cs. királyi fölsége által a magyar gazdasági egyesületnek a gyapju eladás megkönnyitése tekintetéből felterjesztett kivánatára kegyelmesen megengedtetvén, ennek következtében az emlitett országos vásár ezentul mindig Medárd napja után következő hétben, az elővásár pedig magában Medárd hetében leszen tartandó, s ezen szabályhoz képest már a f. évi május 28-ra esendett elővásár 8 nappal később, azaz junius 4-én fog kezdődni. Mi is ezennel közhirré tétetik. Költ Pesten 1848-dik évi aprilis 11-kén. Szepessy Ferencz, polgm.
Kacskovics Lajos, főjegyző.

Nyelvtanitásról, melly által mindenféle nyelv uj és igen könnyü módon tanittathatik ugyan, de itt csak franczia nyelv tanittatik, magyar-német előadással.

Az oktatás irva történik, semmit sem kell könyv nélkül tanulni, s igy a jó és gyors irás magától jő. A tanitvány mondatszerkesztésen kezdi a tanulást, s igy az egész nyelvtanulást könyv nélkül bevégezi, csupán az mutattatik neki könyvben, mit már jól tud, s még irni és olvasni is saját kéziratából tanul.

Itt e tárgyat bővebben nem fejtegethetjük, de a tanitási órákon jelen leendő szülék és elöljárók meggyőződendnek arról, hogy e gondolkozó tanitás a tanitványokra igen nagy hatást gyakorol.

Nem kell attól tartani, hogy itt a gyermekek nyelveket és nyelvtant tanulván, utoljára azt hiendik, hogy mihelyt helyesen irnak, már ki vannak tanulva; a tanitási dijtól sem kell megijedni, mintha ide csak gazdagok járulhatnának, szegények is járulhatnak ide, annyival is inkább, mert a tanitványok sokasága az egészre nézve nem ártalmas. —

Hatéves leánykák és gyermekek fölvétetnek minden előismeret nélkül, hanem mindegyik nem külön tanittatik. Kalaputcza, fölépcsőzet, első ajtó.

Szaller Teréz.

Megjelenik e lap **minden nap este.** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunasor Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**

Felelős szerkeztő **Pálfi Albert.** — Kiadó tulajdonos **Lukács László.** — Nyomatik Beimelnél.

Digitized by Google